

†Selecties uit de gedichten van Guido Gezelle

Weet gij?

"Numquid nosti semitas nubium?"*

Weet gij waar de wind geboren,
waar de dauw geboren wordt?
Weet gij kunstig op te sporen,
wat hierbij, hierboven is?

Weet gij wat de sterren zijn, en
wat de zon, de mane? Wat
in de bergen, in de mijnen
ligt, en in de zee bevat?

Weet gij iets klaar uit te leggen
van al 't geen me u vragen kan?
Antwoordt dan en wilt mij zeggen:
Dichten... wat is dichten dan?

* Numquid nosti semitas nubium? = Kent gij
dan de wegen van de wolken?

Guido Gezelle'nin Şiirlerinden Seçmeler

Biliyor musun?

"Numquid nosti semitas nubium?"*

Biliyor musun rüzgâr nerede doğar,
doğduğu yeri çiğın?
Hünerle arayabilir misin,
yerde ve gökte var olanı?

Bilir misin nedir bu yıldızlar,
ya güneş, ya ay?
Dağlarda, madenlerde neler saklı,
ya denizlerde olanlar?

Kendinden emin, açıklayabilir misin,
sana sorulanları?
Cevap ver bana, söyle:
Şiirler... nedir şiirler o zaman?

* Numquid nosti semitas nubium? Bulutların
yollarını biliyor musun?

'S avonds zie 'k de sterren geren

's Avonds zie 'k de sterren geren,
die daar zitten, hooge en fijn,
als ik, moe van 't lastig weren
onder 's arbeids leed en pijn,
eenen oogslag naar omhoog
buiten 's werelds enden sla,
en mij eens den hemel tooge
nog, aleer ik slapen ga.

Al de lieden rusten neerstig:
hier en daar nog een die tiert,
en de blijdschap van het geerstig
hommelzap te late viert.
Duister is 't alom en doovig,
niet en zegt mij de aarde meer:
nu is 't dat ik mij geloovig
opwaards naar den hemel keer.

Vaart mij wel dan, slaapt in vreden,
g' hebt mij lang genoeg geplaagd,
wereld, met uw' lastigheden:
neen, ge 'n zult, eer 't morgen daagt,
mij geen banden meer doen dragen;
vrij eens wilt het herte mijn
rijdend op den hemelwagen,
rustend in de sterren zijn!

Akşamları Yıldızlara Bakmayı Severim

Akşamları yıldızlara bakmayı severim
orada, gökyüzünde ve nazenin duran
çalışmaktan yorulduğumda
emeğin acısıyla kıvrandığımda
bir göz atmak yukarıya
dünyanın ötesine
alır götürür beni cennete
uykuya dalmadan önce.

Bütün şarkılar usulca susar:
orada ve burada birkaç cılız ses,
ve de esprinin neşesi
içenin gece kutlaması.
Karanlık, kuşatıcı ve sağırlaştırıcı,
dünya bana hem suskun hem söyler:
şimdi inançla bana,
semaya yönelmek düşer.

Götür beni huzurlu uykuya,
alay ettin benimle uzunca,
dertlerinle ey dünya:
hayır, yarın gelince,
olmayacak artık bağım seninle;
özgürlük ister kalbim
cennet bineğiyle yolculuk,
yıldızlarda dinlenmek!

Als de ziele luistert

Als de ziele luistert
spreekt het al een taal dat leeft,
't lijzigste gefluister
ook een taal en teeken heeft:
blâren van de boomen
kouten met malkaar gezwind,
baren in de stroomen
klappen luide en welgezind,
wind en wee en wolken,
wegelen van Gods heiligen voet,
talen en vertolken
't diep gedoken Woord zoo zoet..
als de ziele luistert!

Ruh Dinlediğinde

Ruh dinlediğinde
yaşayan bir dildir konuşan,
en hafif bir fısıltının dahi
anlamı ve işareti olan:
yaprakları ağaçların
hızlıca birbirleriyle söyleşen,
akıntılarda dalgalar
sıcak ve dostane konuşmalar,
rüzgâr, çayır ve bulutlar
Tanrının kutsal ayağının yolları,
dile getirir
derin tatlı mânâlar içerir...
ruh dinlediğinde!

Ego flos

Ik ben een blomme
en bloeie voor uwe oogen,
geweldig zonnelicht,
dat, eeuwig onontaard,
mij, nietig schepselken,
in 't leven wilt gedoogen
en, na dit leven, mij
het eeuwig leven spaart.

Ik ben een blomme
en doe des morgens open,
des avonds toe mijn blad,
om beurtelings, nadien,
wanneer gij, zonne, zult,
heropgestaan, mij nopen,
te ontwaken nog eens of
mijn hoofd den slaap te biên.

Mijn leven is
uw licht: mijn doen, mijn derven,
mijn' hope, mijn geluk
mijn eenigste en mijn al;
wat kan ik, zonder u?
als eeuwig, eeuwig sterven;
wat heb ik, zonder u,
dat ik beminnen zal?

'k Ben ver van u,
ofschoon gij, zoete bronne
van al dat leven is
of immer leven doet,
mij naast van al genaakt
en zendt, o lieve zonne,
tot in mijn diepste diep
uw aldoorgaanden gloed.

Haalt op, haalt af!...
ontbindt mijn aarsche boeien:
ontwortelt mij, ontdelft
mij...! Henen laat mij,... laat
daar 't altijd zomer is
en zonnelicht mij spoeien
en daar gij, eeuwige, ééne,
alschoone blomme, staat.

Ben Bir Çiçeğim

Ben bir çiçeğim
gözlerinin önünde açan,
muhteşem güneş ışığı,
sonsuz dek değişmeyen,
bir hiçim ben,
kabul et hayatımı
ve bu hayattan sonra
ebediyet ver bana.

Ben bir çiçeğim
sabahları açan,
akşamları yaprağını kapatan,
tekrar tekrar,
ey güneş sen,
uyandığında beni,
yine kendime getirecek ya da
beni uykuya daldıracak olan.

Benim hayatım
senin ışığın: varlığım, yokluğum,
ümidim, mutluluğum
bir tanem ve her şeyim;
sensiz ne yaparım?
sonsuz, sonsuz dek ölürüm;
sensiz ben neyim,
sevgisiz bir ferdim?

Senden çok uzaklardayım,
sen, ne varsa
güzelliklere dair
ya da sonsuz hayat kaynağı,
her şeyden daha yakınsın
ey güzel güneş,
ta derinliklerime
pırıltını gönder bana.

al, götür!...
kır zincirlerimi:
kökümden sök, çıkar
beni...! Oraya ulaştır...
her zaman yazın olduğu yere
güneşin hüzmeleri kaçırınsın beni
ve oraya sonsuz ve eşsiz,
mükemmel çiçeğin olduğu yere.

Laat alles zijn
voorbij, gedaan, verleden,
dat afscheid tussen ons
en diepe kloven spant;
laat morgen, avond, al
dat heenmoet, henentreden,
laat uw oneindig licht
mij zien, in 't Vaderland!

Dan zal ik voor...
o neen, niet voor uw oogen
maar naast u, nevens u,
maar in u bloeien zaan;
zoo gij mij, schepselken,
in 't leven wilt gedoogen;
zoo in uw eeuwig licht
me gij laat binnengaan!

Bırak her şey
geride kalsın, bitsin, gitsin,
aramızdaki bu ayrılık
derin yarlar kapansın;
gece ve gündüz
gittiğin yerde,
ebedî ışığını
göster bana, yurdumda!

İşte o zaman ben...
ama hayır, gözlerinin önünde değil
hemen yanında, yanı başında,
açarsam eğer;
ve varlık olarak,
hayatımı kabul ettiğin gibi;
senin sonsuz ışığına
girmeme izin ver!

Vogelzang

Ik hoore 't, gij vogelkens,
luide genoeg
herhaalt en herhaalt gij
uw' spraken;
maar, hoe ik mijn beste doe,
spade ende vroeg,
'k en wete er geen zin van
te maken.

Verstaat gij malkanderen,
elk in zijn' taal?
Verstaat, gij die meest en
die merelt,
die lijstert, die leeuwerkt, die
muscht, altemaal
uw maagschap, tot tenden
de wereld?

Geen slagers en kenne ik, zoo
dapper als... ei!
die, slaande uwen klank uit
der kelen,
komt vinken en klinken hier,
vroeg in de mei,
en zitten en zingen
en spelen.

Ge 'n hebt me noch dit, in uw'
zangen; gedwaald;
noch dat, in uw zingen,
vergeten;
gelijk is het altijd, al
't gene gij taalt,
gewicht en gemikt en
gemeten.

Zoo zongen uw ouders, zoo
gij ook, nadien;
en, na u, zoo zingen
uw' jongen;
hebbe ievers ik nachtegaals
zonen gezien,
't was nachtegaals zang, dat
zij zongen.

Kuş Şarkısı

Sizi duyuyorum, kuşlar,
Şen şakrak
durmaksızın
civıltılarınızı;
fakat, ne kadar çabalasam da,
geç ya da erken,
veremiyorum
hiçbir anlam.

Anlıyor musunuz,
birbirinizin dilini?
Anlıyor musun sen ötüşünü baştankaranın,
karatavuğun,
pamukçuk ve tarla kuşunun
seslenişini serçenin ve diğerlerinin
ya birbirinizle olan akrabalık bağınız,
sonuna dek dünyanın?

Tanımiyorum ötüşleriyle ses veren
cesur bir kuş...
senin seslerini çıkartan
boğazından,
neşeyle cıvıldayan,
mayıs başında
tüneyip, şakıyıp
oynayan.

Şarkılarında bana verdiği;
kayboluş,
ötüşünde,
unutuş,
aynıdır her zaman,
ne varsa konuştuğun,
ölçülü, melodik ve
ritmik.

Ailen böyle şakıdı,
daha sonra da sen,
ve senden sonra
senden gelen;
bir yerlerde
bülbul yavruları gördüm,
bülbul şarkısıydı,
söyledikleri.

Dan - alles van buiten weet ge:
al dat gij zingt
en zurkelt en zabbert;
't zit even
zoo net in zijn' haken en
oogen, mij dinkt,
of ware 't met inte
geschreven.

Daar leerde toch iemand u 't
liedergeluid
naar maten en wetten
bedwingen;
nu heffen, nu leggen: dan
in en dan uit,
van 't hoogere in 't leege
verspringen!

Geen scholen en wete ik, daar,
lastig en lang,
gij zaat, om uw' lessen
te leeren,
zoo menschen dat moeten, die
spel en gezang
betalende menschen
vereeren!

Gods werken, zijt wonder: ik
wille u verstaan,
doch, helder en wordt het...!
Geraden
en kan ik het raadsel, hoe
Hij heeft gedaan,
de Godlijke Dader,
zijn' daden!

Her şeyi ezberinden bildin:
söylediğin her şarkı
terennümler ve konuşmalar;
şöyle ki
iç içe girmiş sanki
öyle inanıyorum,
ya da gerçekten mürekkeple
yazılmış gibi.

Birisi öğretti orada sana
güftesini şarkıların
ezgisine göre
ölçmeyi;
şimdi coşkun, şimdi durgun: sonra
içeriye ve dışarıya,
yukarıdan boşluğa
bırak kendini!

Hiçbir okul yok, bilmiyorum,
zorlu ve uzun,
sana ders veren,
böyledir insanlığın gereği,
oyun ve şarkı öğrenmenin
öderler birde ücretini
minnet duyarak!

Tanrının mucizevi eserisin sen: ben
anlamak isterdim seni,
ancak anlamaktan çok uzağım...!
nasıl yaptığını bu gizemi
Yaratanın
çaresizim çözmekten,
ilahi işlerini,
Rabbin!

Tot de mane

Och hoe schoone vaart gij daar,
helderblauwe mane klaar,
hooge boven veld en wee,
zwemmende in een wolkenzee!

't Dunkt mij dat gij weet en ziet
al dat u beneên geschiedt;
ai, en wilde of wenschte ik kwaad,
'k wierd benauwd voor uw gelaat.

Leedt alwie goedwillig is
door dees wereldwildernis,
en verlicht hem langs de baan
daar ik uw schoon beeld zie staan.

Schoon, doch schoonder duizendmaal,
Onbevleete, is uw gestraal:
Gij, die zonne en sterre en maan
diepe doet in 't donker staan.

Aya Kadar

Ne kadar güzel süzülüyorsun orada,
masmavi dolunay,
tarla ve ovanın üstünde
yüzer gibi bulut denizinde!

Bence biliyor ve görüyor gibisin
gerçekleşecek her şeyi;
yoksa kötülük mü diledim,
yüzünde bir karartı vardı.

Yol göster iyi niyetlilere
bunca vahşet içinde ömür sürenlere,
ve aydınlat onları yol boyunca
göreyim orada o güzel yüzünü.

Güzel, binlerce kez çok güzel,
lekesiz senin ışığın:
Sen, güneşi yıldızları ve ayı
derin karanlıklara boğan.

Stil!

Verleent me Gij uw' hulpe, o Heer,
in 't werken dóór dit leven,
op U gesteund, ne wicht te meer,
hoe 't storme, en zal ik beven.

Ze 'n kunnen, die mij tegenstaan,
maar schelden toch, en schermen;
'k zie schimpend, ik, hun' ruwheid aan,
gerust in Uw ontfermen.

'Dat God bewaart is wel bewaard,'
zoo leerdet Gij mij spreken,
o Heere; en, of Ge in slape waart,
mijn schipke 'n zal niet breken.

Zegt: 'Stille!' en, zoo 't, weleer, dit woord,
hiet wind en weder zwijgen,
zoo zal 't mij, hebbe ik U aan boord,
doen 's Hemels haven krijgen.

Sessizlik!

Tanrım, yardım et bana,
Ömrüm oldukça her an,
olmasın senden başka dayanağım,
ezse de fırtınalar titremeyeyim altında.

Benden nefret edenler,
Yine de küfredecekler;
Hakaretlerine, kabalıklarına,
katlanacağım sığınarak senin merhametine.

'Tanrının koruduğuna kim zarar verebilir,'
Sen öğrettin bunu bana,
Ey efendim, sen uyusan* dahi,
batmayacak benim gemim.

'Sessiz ol' de ve bu söz,
Dindirir fırtınayı,
Sen benimle güvertede olduğunda,
Ulaşacağım cennet limanına.

Terwijl ik ligge

Terwijl ik ligge
en tranen weene
en wentele onder
't leed!

Uzandĳımda

Uzandĳımda
ve aĳlayıp gözyaşı dktĳmde
ve acılar içinde
kivrandıĳımda!

Hoe schoone

Hoe schone is Moeders tranenlach,
wanneer het kindje teer
haar zoent en stamelt: "Moeder!" ach,
de aldereerste keer!

Ne Kadar da Hoş

Ne kadar da hoş annelerin mutluluk
gözyaşları,
bebeğin duygu dolu
onu öpmesi ve titreyerek ilk defa:
"Anneciğim!" demesi.

Tot wederzien, tot wederzien

Tot wederzien, tot wederzien!
al waar het moge wezen:
na lang- of korte tijd, misschien
in 't ongekend nadeze!

Görüşmek Üzere

Tekrar görüşmek üzere, buluşmak dileğiyle!
nerede olursa olsun:
bir ömür ya da bir an sonra,
belki de bir meçhulde!

Vlucht maar, vogels

Vlucht maar, vogels,
koud en deerlijk
is 't alomme
vlucht en vliedt,
voor de koude en
voor de mensen,
want de mens en
mint u niet.

Vlucht maar, of hij
zal u schieten,
met zijn roer, hij
droomt daarvan:
vlucht waar hij, met
al zijn wijsheid,
vlucht waar hij, niet
aan en kan.

Vlucht omhoog, en
komt niet neder,
eer gij streken
mensloos vindt;
vlucht, en zet uw
voet geen tweemaal
bij dat Godloos
mensenkind.

Vlucht, hij wil zijn
boosheid boeten
in uw bloed, o
vogels vrij;
vlucht, of sterven
zult gij moeten:
zulk een hertloos
mens is hij!

Gij verschaft hem,
binst uw leven
kort of lang, o
vogels klein,
al hetgeen gij
hebt en geven
kont: en, dankbaar
is hij? Neen!

Kaçın Kuşlar

Kaçın kuşlar,
etraf
soğuk ve tehlikeli
uçun, uzaklaşın,
soğuktan
ve de insanlardan,
çünkü insan
sevmez sizi.

Kaçın yoksa o
vuracak sizi,
silahıyla,
hayali bu:
uçun
tüm bilgeliğiyle,
bulamayacağı, ulaşamayacağı
yerlere.

Yükseklere uçun,
inmeyin aşağılara,
gidin insandan
yoksun yerlere;
uçun, ve ayak
basmayın tekrar
merhametsiz
insanoğlunun yanına.

Kaçın, kızgınlığını
sizin kanınızla
gidermektir isteği,
ey özgür kuşlar
uçun, yoksa ölüm
kaderinizdir sizin:
işte böyledir
kalpsiz insan!

Veriyorsun sen ona,
kısya da uzun
hayatın boyunca,
ey küçük kuşlar,
sahip olduğun
neyin varsa
minnettar mı
size? Hayır!

Hij bespiedt u,
kleene dierkens,
met 't moorddadig
roer in 't hand:
en... Zo groot is
hij, die over
alle dieren
kroone spant!

Sizleri izliyor,
küçük hayvancıklar,
elinde ölüm saçan
silahıyla:
ve... O kadar güçlü ki
bütün hayvanların
üstünde hüküm
sürüyor!

Mortis imago

'k Worde elken dag geboren en
ik sterve op elken dag;
de zonne gaat, en 't leven, mij,
in vier-en-twintig stonden,
van 't oosten naar het westen, en
een wonderlijk verdrag
houdt alles, dat er in mij is
en buiten mij, gebonden.

Het leven van den mensch is als
het leven van de zon,
die op- en af- en omme gaat,
en wandelt, alle dagen,
den weg, die haar gewezen is;
en uit de zelfste bron,
zoo putten wij, getween, de kracht
om 't leventjen te dragen.

Het leven van den mensch gelijkt
de blomme, die haar zaad
doorborsten en doorbroken heeft;
een tijdtjen in de stralen
der schoone, lieve zonne bloeit,
en zwanger wordt, en gaat
het leven van heur' kinderzens,
gestorven zij, betalen.

'k Worde elken dag geboren en
ik sterve op elken dag,
maar lemand heeft gesproken, dien 'k
verstaan kon, in mijne ooren:
'Zijt zonne Mij, zijt blomme Mij,
en steunt op ons verdrag,
ofschoon gij eenmaal sterven zult,
geen'dood en zal u stooren.'

Daar steune ik, hergestorven, her-
geboren, af en aan,
mijn' hope en mijn betrouwen op:
gij, zonne, zult verzingen,
en duister als de blommen zijn,
die stierven: eeuwig staan
zal blijven hij, die bouwen wilt
op God, en eeuwig blinken.

Ölümün Görüntüsü

Her gün doğmaktayım ve
her gün ölmekte;
Güneş batmakta ve hayatım tükenmekte,
yirmi dört saatimde,
doğudan batıya mucizevi bir bağ
bende ve çevremde olan ne varsa,
herşeyi sim sıkı tutmakta.

insan hayatı
güneşin hayatına benzer,
inişleri ve çıkışları olan,
her gün,
ona çizilmiş yolda dolaşan;
almaktayız gücümüzü,
aynı kaynaktan,
devam ettirmek için hayatımızı.

İnsan hayatı
çiçeğe benzer, tohumlarını
saçan ve çatlatan;
bir müddet, o güzel sevgili güneşin,
ışınlarında açan,
ve gebe kalan, hayatı için çocuklarının,
ölümü göze alan.

Her gün doğmaktayım ve
her gün ölmekte,
fakat birisi konuştu
anlayacağım bir dilde:
'ben ol güneş, ben ol çiçek,
ve sadık kalın sözümüze,
nasıl olsa ölmeyecek misiniz bir gün,
rahatsız etmeyecek sizleri ölüm'.

Dayanağım tekrar ölmek,
tekrar dirilmek, açılmak ve kapanmak,
sırasıyla ümidim ve güvenim:
sen, güneş batacaksın,
ve karanlıkta solacak çiçekler:
ebedi kalıp ışıldayacak olan
Tanrıya yönelendir.